

פרשת בחוקותי

ג אִם-בְּחֻקֹּתַי תֵּלְכוּ וְאֶת-מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם: **ד** וְנָתַתִּי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם וְנָתַנָּה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׁדֶה יִתֵּן פֵּרִיו: **ה** וְהִשִּׁיג לָכֶם דִּישׁ אֶת-בָּצִיר וּבָצִיר יִשִּׁיג אֶת-זֶרַע וְאֶכְלֹתֶם לַחֲמֶכֶם לְשֹׁבַע וְיִשְׁבַּתֶּם לְבֶטֶח בְּאַרְצְכֶם: [שני] **ו** וְנָתַתִּי שְׁלֹום בְּאָרֶץ וּשְׁכַבְתֶּם וְאִין מִחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן-הָאָרֶץ וְחָרָב לֹא-תֵעָבֵר בְּאַרְצְכֶם: **ז** וְרִדְפְתֶּם אֶת-אֹיְבֵיכֶם וְנִפְּלוּ לַפְּנִיכֶם לַחֲרָב: **ח** וְרִדְפוּ מִכֶּם חֲמֹשֶׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רַבְבָּה יִרְדְּפוּ וְנִפְּלוּ אֹיְבֵיכֶם לַפְּנִיכֶם לַחֲרָב: **ט** וּפְגִיטִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרִיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבִּיתִי אֶתְכֶם וְהִקִּימֹתִי אֶת-דְּבָרִיתִי אֹתְכֶם: [שלישי (חמישי)] **י** וְאֶכְלֹתֶם יִשְׁן נֹשֶׁן וְיִשְׁן מִפְּנֵי חֹדֶשׁ תּוֹצִיאוּ: **יא** וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא-תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם: **יב** וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי לְעָם: **יג** אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִהָיֹת לָהֶם עֲבָדִים וְאַשְׁבַּר מִטַּת עַלְכֶם וְאוֹלָךְ אֶתְכֶם

ג אִם בַּחֻקֹּתַי תֵּלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אוֹתָם: **ד** וְנָתַתִּי מִטְרוֹתֵיכֶם בְּעֵתָם וְנָתַנָּה הָאָרֶץ תְּבוּאָתָהּ¹ וְעֵץ הַשָּׁדֶה יִתֵּן פֵּרִיו: **ה** וּפִגְשׁ² לָכֶם דִּישׁ לְקִטִּיף³ וּקִטִּיף יִפְגֹּשׁ לְהוֹצֵאת הַזֶּרַע⁴ וְאֶכְלֹתֶם לַחֲמֶכֶם לְשֹׁבַע⁵ וְיִשְׁבַתֶּם לְבֶטֶח בְּאַרְצְכֶם: [שני] **ו** וְנָתַתִּי שְׁלֹום בְּאָרֶץ וּשְׁכַבְתֶּם וְאִין שְׁמִינִיעַ⁶ וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן הָאָרֶץ וְשׁוֹרוּגִים⁷ בַּחֲרָב לֹא יֵעָבְרוּ⁸ בְּאַרְצְכֶם: **ז** וְרִדְפְתֶּם אֶת אוֹיְבֵיכֶם וְנִפְּלוּ לַפְּנִיכֶם לַחֲרָב: **ח** וְרִדְפוּ מִכֶּם חֲמֹשֶׁה לְמֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם לַרַבְבָּה יִנִּסּוּ⁹ וְנִפְּלוּ אוֹיְבֵיכֶם לַפְּנִיכֶם לַחֲרָב: **ט** וְנִפְגִּיתִי בְּמֵאֵמְרִי לְהִיטִיב¹⁰ לָכֶם וְהִפְרִיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבִּיתִי אֶתְכֶם וְהִקִּימֹתִי אֶת בְּרִיתִי עִמָּכֶם: [שלישי (חמישי)] **י** וְאֶכְלֹתֶם יִשְׁן שִׁישָׁן¹¹ וְיִשְׁן מִפְּנֵי חֹדֶשׁ תִּפְנֹז: **יא** וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בִּינֵיכֶם¹² וְלֹא יִרְחַק מֵאֵמְרִי אֶתְכֶם: **יב** וְהִשְׁכַּנְתִּי¹³ שְׁכִינָתִי בִּינֵיכֶם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִפְנֵי¹⁴ לַעַם: **יג** אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם שֶׁהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵהָאָרֶץ שֶׁל מִצְרַיִם מִלְּהִיּוֹת¹⁵ לָהֶם עֲבָדִים וְאַשְׁבַּר¹⁶ עוֹל¹⁷ הָעַמִּים¹⁸ מִכֶּם¹⁹ וְאַנְהִיג²⁰ אֶתְכֶם

¹ שמות כג, י ועוד.

² ראה בראשית לב, יח; לג, ח; שמות ד, כד כו.

³ ראה דברים כג, כו.

⁴ בארמית זרע הצמחים נקרא 'בִּר זֶרַע' (ראה

בראשית א, יא).

⁵ שמות טז, ח.

⁶ ראה יונתן מלכים ב' יט, כא; כג, יח; ישעיהו לו,

כב; צפניה ב, טו.

⁷ יונתן מלכים ב' יז, כה.

⁸ יונתן ישעיהו מה, יד; יואל ד, יז.

⁹ דברים לב, ל.

¹⁰ לעיל ה, ד ועוד.

¹¹ י"ג 'דַּעְתוֹק' – 'שֶׁהִתִּישָׁן' (פתשג).

¹² בראשית ט, יב ועוד.

¹³ יונתן ירמיהו ז, ג; וראה יחזקאל לב, ד.

¹⁴ בראשית ז, א ועוד.

¹⁵ ראה בראשית י, ח ועוד.

¹⁶ ראה שמות לב, יט ועוד.

¹⁷ דברים כא, ג; כח, מא.

¹⁸ שמות יט, ה ועוד.

¹⁹ לעיל פסוק ח ועוד.

²⁰ ראה דברים ד, כו ועוד.

ג אִם בְּקִימֵי תִּהְיוּ וְיֵת פְּקוּדֵי תִּטְרוּ וְתַעֲבֹדוּ יְתָהוּן: **ד** וְאַתִּין מִטְרִיכוֹן בְּעַדְנָהוֹן וְתַתִּין אֶרְעָא עַלְלָתָהּ וְאִילָן חֻקְלָא יִתִּין אֲבִיָּה: **ה** וְיַעֲרַע לְכוֹן דִּישָׁא לְקִטְפָא וּקִטְפָא יַעֲרַע לְאִפּוֹקִי בִּר זֶרַע וְתִיכְלוֹן לַחֲמֶכוֹן לְמִסְבַּע וְתַתְּבוֹן לְרַחֲצֹן בְּאַרְעֶכוֹן: [שני] **ו** וְאַתִּין שְׁלָמָא בְּאַרְעָא וְתַשְׁרוֹן וְלִית דְּמַנִּיד וְאַבְטִיל חִיתָא בְּשִׁתָּא מִן אֶרְעָא וְדִקְטִלִין בְּחֻרְבָא לֹא יַעֲדוֹן בְּאַרְעֶכוֹן: **ז** וְתַרְדְּפוֹן יֵת בְּעַלִּי דְּבִיכוֹן וְיִפְּלוֹן קְדָמִיכוֹן לַחֲרָבָא: **ח** וְיַרְדְּפוֹן מִנְכוֹן חֲמֹשָׁא לְמֵאָה וּמֵאָה מִנְכוֹן לְרַבּוּתָא יַעֲרְקוֹן וְיִפְּלוֹן בְּעַלִּי דְּבִיכוֹן קְדָמִיכוֹן לַחֲרָבָא: **ט** וְאַתְּפִנִי בְּמִימְרִי לְאִיטְבָא לְכוֹן וְאַפִּישׁ יִתְכוֹן וְאַסְגִּי יִתְכוֹן וְאַקֶּם יֵת קִימִי עִמָּכוֹן: [שלישי (חמישי)] **י** וְתִיכְלוֹן עֵתִיקָא דַּעְתִּיק וְעֵתִיקָא מִן קֶדֶם חֲדַתָּא תִּפְנֹז: **יא** וְאַתִּין מִשְׁכָּנִי בִּינֵיכוֹן וְלֹא יִרְחִיק מִימְרִי יִתְכוֹן: **יב** וְאַשְׁרִי שְׁכִינָתִי בִּינֵיכוֹן וְאַהֲוִי לְכוֹן לְאַלְהָ וְאַתִּין תִּהְיוּ קְדָמִי לְעָם: **יג** אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם דְּאַפִּיקִית יִתְכוֹן מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם מִלְּמַהֲוִי לְהוֹן עֲבָדִין וְתַבְרִית נִיר עִמָּמִיא מִנְכוֹן וְדַבְרִית יִתְכוֹן

קוּמְמִיּוֹת: (פ) **י** וְאִם-לֹא תִשְׁמְעוּ
לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל-הַמִּצְוֹת
הָאֵלֶּה: **טו** וְאִם-בְּחֻקְתִּי תִמָּאֶסוּ וְאִם
אֶת-מִשְׁפָּטִי תִגְעַל נַפְשְׁכֶם לְבִלְתִּי
עֲשׂוֹת אֶת-כָּל-מִצְוֹתִי לְהַפְרֹכֶם
אֶת-בְּרִיתִי: **טז** אֲף־אֲלִי אֶעֱשֶׂה-זֹאת
לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם בְּהִלָּה
אֶת־הַשְׁחָפֶת וְאֶת־הַקִּדְחַת מְכֻלוֹת עֵינַיִם
וּמְדִיבַת נֶפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לְרִיק זֶרְעְכֶם
וְאָכְלֶהוּ אֹיְבֵיכֶם: **יז** וְנָתַתִּי פָנִי
בָּכֶם וְנִגְפָתֶם לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם וְרָדוּ
בָּכֶם שָׁנְאֵיכֶם וְנִסְתָּם וְאִין-רָדָךְ
אֲתֹכֶם: **יח** וְאִם-עַד-אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ
לִי וְיִסְפַּתִּי לְיִסְרָה אֶתְכֶם שִׁבְעַ
עַל-חַטָּאתֵיכֶם: **יט** וְשִׁבַּרְתִּי אֶת-גִּזְאוֹן
עֲזָכֶם וְנָתַתִּי אֶת-שְׂמִיכֶם
בְּבִרְזָל
וְאֶת-אַרְצְכֶם
בְּנִחְשָׁה:

כ וְתָם לְרִיק כְּחֻכְכֶם וְלֹא-תִתֶּן
אַרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ לֹא
יִתֶּן פִּרְיוֹ: **כא** וְאִם-תִּלְכּוּ עִמִּי
לָרִי וְלֹא תֵאָבּוּ לְשִׁמְעִי לִי
וְיִסְפַּתִּי עֲלֵיכֶם מִכָּה שִׁבְעַ
כְּחַטָּאתֵיכֶם: **כב** וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם
אֶת־חֵית הַשָּׂדֶה וְשִׁפְלָה אֶתְכֶם
וְהִכְרִיתָה אֶת־בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה

בְּחֵירוֹת: (פ) **י** וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ
לְמֵאמְרִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת
הָאֵלֶּה: **טו** וְאִם בְּחֻקוֹתֵי תִמָּאֶסוּ וְאִם
אֶת דִּינִי **יז** תִּרְחַק נַפְשְׁכֶם בְּשָׁל ²¹ שְׁלֹא
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתֵי לְשֹׁנוֹתְכֶם
אֶת בְּרִיתִי: **טז** אֲף אֲנִי אַעֲשֶׂה זֹאת
לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי ²³ עֲלֵיכֶם בַּהֲלָה
שַׁחַת וְקִדְחַת מַחֲשִׁיכוֹת עֵינַיִם
וּמַפְיחוֹת נֶפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לְרִיק זֶרְעֲכֶם
וְאָכְלוּהוּ אוֹיְבֵיכֶם: **יז** וְנָתַתִּי כַעֲסִי ²⁴
בָּכֶם וְנִשְׁבַּרְתֶּם ²⁵ לִפְנֵי אוֹיְבֵיכֶם וְרָדוּ
בָכֶם שׁוֹנְאֵיכֶם וְנִסְתָּם וְאִין שְׂרֹודֶךְ
אֲתֹכֶם: **יח** וְעַם עַד אֵלֶּה לֹא תִקְבְּלוּ
לְמֵאמְרִי וְהוֹסַפְתִּי לְרִדּוֹת אֲתֹכֶם שִׁבְעַ
עַל חַטָּאתֵיכֶם: **יט** וְשִׁבַּרְתִּי אֶת כָּבוֹד ²⁶
חֻזְקְכֶם ²⁷ וְנָתַתִּי אֶת הַשָּׁמַיִם ²⁸ שְׁעֲלֵיכֶם
חֻזְקִים ²⁹ כְּבִרְזֹל מִלֵּהוֹרִיד ³⁰ מִטָּר ³¹
וְהָאָרֶץ שְׂתַחֲתִיכֶם ³²
חֲסוֹנָה ³³ כְּנַחוּשֹׁת ³⁴ מַלְעָשׂוֹת ³⁵ פִּירוֹת: ³⁶
כ וְתָם לְרִיק כְּחֻכְכֶם וְלֹא תִתֶּן
אַרְצְכֶם אֶת תְּבוּאָתָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ לֹא
יִתֶּן פִּרְיוֹ: **כא** וְאִם תִּלְכּוּ לִפְנֵי
בְּקוּשִׁי ³⁷ וְלֹא תֵאָבּוּ לִקְבֹּל לְמֵאמְרִי
וְהוֹסַפְתִּי לְהַבִּיא ³⁸ עֲלֵיכֶם מִכָּה שִׁבְעַ
כְּחַטָּאתֵיכֶם: **כב** וְגִרְתִּי ³⁹ בָכֶם
אֶת חֵית הַחוּץ ⁴⁰ וְשִׁפְלָה אֶתְכֶם
וְהִכְרִיתָה אֶת בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה

בְּחֵירוֹתָא: (פ) **י** וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ
לְמֵאמְרִי וְלֹא תַעֲבְדוּן יֵת כָּל פְּקוּדֵי־אֵ
הָאֵלִין: **טו** וְאִם בְּקִימֵי תִקְוִצוֹן וְאִם
יֵת דִּינֵי תִרְחִיק נַפְשְׁכוֹן בְּדִיל דְּלֹא
לְמַעַבְד יֵת כָּל פְּקוּדֵי לְאִשְׁנוֹתְכוֹן
יֵת קִימֵי: **טז** אֲף אֲנָא אֶעֱבִיד דָּא
לְכוֹן וְאֶסְעַר עֲלֵיכוֹן בִּיהֲלָתָא
שְׁחָפְתָא וְקִדְחָתָא מַחֲשָׁכוֹן עֵינִין
וּמַפְחָן נֶפֶשׁ וְתִזְרַעוֹן לְרִיקְנוֹ זֶרְעֻכוֹן
וְיִיכְלוּנִיה בְּעָלֵי דְבְּבִיכוֹן: **יז** וְאֶתִּין רְגָזִי
בְּכוֹן וְתִתְבָּרוֹן קִדְם בְּעָלֵי דְבְּבִיכוֹן וְיִרְדּוּן
בְּכוֹן סְנְאִיכוֹן וְתַעֲרָקוֹן וְלִית דְּרִדְדִי
יִתְכוֹן: **יח** וְאִם עַד אֵלִין לֹא תִקְבְּלוּ
לְמֵאמְרִי וְאִוְסִיף לְמַרְדִּי יִתְכוֹן שִׁבְעַ
עַל חוּבִיכוֹן: **יט** וְאֶתְבַּר יֵת יְקָר
תִּקְפָּכוֹן וְאֶתִּין יֵת שְׂמִיָּא דְעֲלֻיכוֹן
תִּקְיִפִּין כְּבִרְזָלָא מְלֹאחָתָא מִטָּרָא
וְאֶרְעָא דִּתְחוּתִיכוֹן
חֲסִינָא כְּנַחֲשָׂא מְלַמְעַבְד פִּירִין:
כ וְיִסוּף לְרִיקְנוֹ חִילְכוֹן וְלֹא תִתִּין
אַרְעֻכוֹן יֵת עֲלִלְתָּהּ וְאִלָּן אֶרְעָא לֹא
יִתִּין אֲבִיהָ: **כא** וְאִם תִּהְיוֹן קִדְמִי
בְּקִשְׁיִי וְלֹא תִיבּוֹן לְקַבְּלָא לְמֵאמְרִי
וְאִוְסִיף לְאִיתָּאָה עֲלֵיכוֹן מִכָּה שִׁבְעַ
כְּחוּבִיכוֹן: **כב** וְאֶגְרִי בְּכוֹן
יֵת חֵית בְּרָא וְתִתְכִּיל יִתְכוֹן
וְתִשְׁיָצִי יֵת בְּעִירְכוֹן וְתִזְעַר

²¹ ראה דברים יז, ח.

²² כלה"כ קהלת ח, יז; וראה שם אב"ע: "ופירוש
'בָּשָׁל' כמו 'בָּעֲבָר'".

²³ 'אֶסְעַר' הוא לשון ביקור (רש"י שבת יב: ד"ה
סועד) לשון עיון ובדיקה (הערוך 'סר' ב).

²⁴ ראה דברים לב, כז ועוד.

²⁵ ראה שמות כב, יג ועוד.

²⁶ ראה שמות כח, ב מ; במדבר כד, יא.

²⁷ ראה יונתן שופטים ד, ג; יחזקאל לד, ד.

²⁸ בראשית א, א ועוד.

²⁹ יונתן שופטים יח, כז.

³⁰ בראשית לו, כה.

³¹ שמות ט, לג ועוד.

³² ראה במדבר טז, לא ועוד.

³³ הלשון 'חֲסוֹן' נמצאת גם במקרא (ישעיהו א, לא
ועוד).

³⁴ בראשית ד, כב ועוד.

³⁵ בראשית ב, ג ועוד.

³⁶ ראה בראשית א, יא ועוד.

³⁷ ראה רש"י.

³⁸ בראשית כז, ה ועוד.

³⁹ ראה דברים ב, ה ט כד.

⁴⁰ ראה בראשית ו, יד ועוד.

אֶתְכֶם וּנְשָׁמוֹ דְרָכֵיכֶם: **ב** וְאִם-בְּאֵלֶּה
 לֹא תִסְרוּ לִי וְהִלַּכְתֶּם עִמִּי
 קָרִי: **כ** וְהִלַּכְתִּי אִף-אֲנִי עִמָּכֶם
 בְּקָרִי וְהִפִּיתִי אֶתְכֶם גַּם-אֲנִי שִׁבְעַ
 עַל-חַטָּאתֵיכֶם: **כ** וְהִבֵּאתִי עֲלֵיכֶם
 חֶרֶב נִקְמָת
 נִקְם-בְּרִית
 וְנִאֲסַפְתֶּם אֶל-עָרֵיכֶם וְשַׁלַּחְתִּי דָבָר
 בְּתוֹכְכֶם וְנִתְּתֶם בְּיַד-אוֹיֵב: **כ**
 בְּשִׁבְרִי לָכֶם מִטֶּה-לָּחֶם
 וְאֹפֹו עֶשֶׂר נָשִׁים לַחֲמֶכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד
 וְהִשִּׁיבוּ לַחֲמֶכֶם בַּמִּשְׁקָל
 וְאָכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׁבְּעוּ: (ס) **כ**
 וְאִם-בְּזֹאת לֹא תִשְׁמָעוּ לִי
 וְהִלַּכְתֶּם עִמִּי בְּקָרִי: **כ** וְהִלַּכְתִּי עִמָּכֶם
 בְּחִמַּת-קָרִי וְיִסְרַתִּי אֶתְכֶם אִף-אֲנִי
 שִׁבְעַ עַל-חַטָּאתֵיכֶם: **כ** וְאָכַלְתֶּם
 בָּשָׂר בְּנִיכֶם וּבָשָׂר בְּנִתֵיכֶם תֹּאכְלוּ:
ל וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת-בְּמִיתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי
 אֶת-חַמְנֵיכֶם וְנִתְּתִי אֶת-פְּגָרֵיכֶם
 עַל-פְּגָרִי גְלוּלֵיכֶם וְגִעְלָה
 נַפְשִׁי אֶתְכֶם: **ל** וְנִתְּתִי
 אֶת-עָרֵיכֶם חֲרָבָה וְהִשְׁמַדְתִּי
 אֶת-מִקְדָּשֵׁיכֶם וְלֹא אֶרְיַח בְּרִיחַ

אתכם ונשמו דרכיכם: **ב** ואם באלה
 לא תִסְרוּ למאמרי והלכתם לִפְנֵי
 בקושי: **כ** והלכתי אִף אני עִמָּכֶם
 בקושי והכיתי אתכם אִף אני שבע
 על חטאתיכם: **כ** והבאתי עליכם
 שהורגים בחרב ונקמו⁴¹ מכם
 נָקָם⁴² עַל שֶׁעֲבַרְתֶּם⁴³ עַל הַתּוֹרָה⁴⁴
 ונאספתם לעריכם וְנִגִּיתִי מִגִּפְתָּה⁴⁵
 בִּינֵיכֶם וּנְמִסְרַתֶּם⁴⁶ בְּיַד שׁוֹנֵא⁴⁷: **כ**
 בשאשבור⁴⁸ לָכֶם מִשְׁעָן⁴⁹ מִאֲכָל⁵⁰
 ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד
 והשיבו⁵¹ לַחֲמֶכֶם בַּמִּשְׁקָל
 ואכלתם ולא תִשְׁבְּעוּ: (ס) **כ**
 ואם בזאת לא תקבלו למאמרי
 והלכתם לִפְנֵי בקושי: **כ** והלכתי עִמָּכֶם
 בחוזק⁵² כַּעַס וְנִדְדִיתִי אֶתְכֶם אִף אני
 שבע על חטאתיכם: **כ** ואכלתם
 בשר בניכם ובשר בנותיכם תֹּאכְלוּ:
ל והכרתי את בנותיכם וקצצתי⁵³
 את חמניכם⁵⁴ וְנִתְּתִי אֶת פְּגָרֵיכֶם
 עַל הָרֶם⁵⁵ טְעוּיֹתֵיכֶם וְרַחֵק⁵⁶
 מאמרי אתכם: **ל** וְנִתְּתִי
 את עריכם חרבה והשימותי
 את מקדשיכם ולא אקבל ברצון⁵⁷

יִתְכוֹן וְיִצְדֵּן אוֹרְחַתְכוֹן: **כ** וְאִם בְּאֵלֶּיךָ
 לֹא תִתְּרִדּוּן לְמִימָרִי וְתִהְיוּן קִדְמִי
 בְּקִשְׁיוֹ: **כ** וְאֶהְיֶה אִף אֲנִי עִמָּכֶם
 בְּקִשְׁיוֹ וְאֶלְכִי יִתְכוֹן אִף אֲנִי שִׁבְעַ
 עַל חוֹבֵיכֶם: **כ** וְאִתִּי עֲלִיכֶם
 דְּקִטְלִין בְּחֶרֶב אֶתְפָּרְעוּ מִנְּכֶם
 פְּרַעְנוּתָא עַל דְּעִבְרַתְכוֹן עַל אוֹרִיתָא
 וְתִתְּכִנְשׁוּן לְקְרוּיְכוֹן וְאֶגְרִי מוֹתָנָא
 בִּינֵיכֶם וְתִתְּמַסְרוּן בְּיַד סָנְאָה: **כ**
 בְּדִאֲתָפֶר לָכוֹן סְעִיד מִיכְלָא
 וְיִיפִין עֶסֶר נָשִׁים לַחֲמֶכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד
 וְיִתִּיבוּן [י"ג: וְיִתִּיבוּן] לַחֲמֶכֶם בַּמִּשְׁקָל
 וְיִתְיָכוּן וְלֹא תִסְבְּעוּ: (ס) **כ**
 ואם בְּדִא לֹא תִקְבְּלוּן לְמִימָרִי
 וְתִהְיוּן קִדְמִי בְּקִשְׁיוֹ: **כ** וְאֶהְיֶה עִמָּכֶם
 בְּתִקְוָף רָגַז וְאֶרְדִּי יִתְכוֹן אִף אֲנִי
 שִׁבְעַ עַל חוֹבֵיכֶם: **כ** וְיִתְיָכוּן
 בְּסֶר בִּינֵיכֶם וּבְסֶר בְּנִתְכוֹן תִּיכְלוּן:
ל וְאֶשִׁיזִי יִתְ בַּמִּתְכוֹן וְאֶקְצִיץ
 יִתְ חֲנִסְנִסִיכֶם וְאֶתִין יִתְ פְּגָרֵיכֶם
 עַל פְּגוֹר טְעוּתְכוֹן וְיִרְחִיק
 מִימָרִי יִתְכוֹן: **ל** וְאֶתִין
 יִתְ קְרוּיְכוֹן חֶרֶב אֶקְבִּיל בְּרַעְוָא
 יִתְ מִקְדָּשֵׁיכֶם וְלֹא אֶקְבִּיל בְּרַעְוָא

⁴¹ ראה בראשית ד, טו ועוד.

⁴² דברים לב, לה מא מג.

⁴³ דברים כט, טו; בראשית יח, ד (וראה דברים יז, ב).

⁴⁴ ויקרא ז, לו ועוד.

⁴⁵ ראה במדבר יז, יג ועוד.

⁴⁶ הלשון 'מסירה' נמצאת גם במקרא (במדבר לא, ה טז).

⁴⁷ תרגום תהלים קו, י; וראה אונקלוס שמות כג, ה ועוד.

⁴⁸ יונתן ירמיהו ל, ח ועוד.

⁴⁹ יונתן ישעיהו ג, א ['סעיד' הוא גם תרגום 'עזר' – יונתן ישעיהו ל, ה; לא, א; או 'עזרה' – יונתן ירמיהו לז, ז – כולם בנוסחאות מדויקות; וראה יונתן מלכים א' י, יב].

⁵⁰ יונתן שופטים יד, יד.

⁵¹ 'והשיבו' – לשון עתיד, ע"י ו' ההיפוך, ויכול להתפרש הן על זכרים והן על נקבות. ובאונקלוס 'וְיִתִּיבוּן' – זכרים; 'וְיִתִּיבוּן' – נקבות.

⁵² שמות יג, ג יד טז.

⁵³ ראה שמות לט, ג; דברים כה, יב.

⁵⁴ צ"ע מהו 'חֲנִסְנִסִיכֶם'; וראה יונתן ישעיהו ג, יט ורד"ק שם.

⁵⁵ ראה שמות יט, כא כד; כג, כד; יונתן ישעיהו כד, יב.

⁵⁶ לשון עתיד, ע"י ו' ההיפוך.

⁵⁷ שמות כה, לח ועוד.

נִיחָחֲכֶם: **ל** וְהִשְׁמַתִּי
אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ וְשִׁמְמוּ עָלֶיהָ
אִי־בִיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ: **ל** וְאַתְּכֶם
אֲזַרְהָ בַּגּוֹלִים וְהִרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם
חֶרֶב וְהִיתָה אֶרְצְכֶם שְׁמָמָה
וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חֲרָבָה: **ל** אֲזִי
תִרְצָה הָאָרֶץ אֶת־שִׁבְתִּיהָ
כָּל יְמֵי הַשָּׁמָה וְאַתֶּם בָּאָרֶץ
אִי־בִיכֶם אֲזִי תִשְׁבֹּת הָאָרֶץ
וְהִרְצֹת אֶת־שִׁבְתִּיהָ:
ל כָּל־יְמֵי הַשָּׁמָה תִּשְׁבֹּת אֶת
אֲשֶׁר לֹא־שִׁבְתָּה בְּשִׁבְתֵּיכֶם
בְּשִׁבְתְּכֶם עָלֶיהָ: **ל**
וְהַנְּשָׂאִים בָּכֶם וְהַבָּאִתִּי מִרְדִּי
בְּלִבְכֶם בָּאֶרֶץ אִי־בִיכֶם וְרִדְף
אֹתָם קוֹל עָלָה נָדָף וְנָסוּ
מִנְּסַת־חֶרֶב
וְנָפְלוּ וְאִין רִדְף: **ל** וְכִשְׁלוּ
אִישׁ־בְּאֶחָיו
וְרִדְף אִין וְלֹא־תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה לִפְנֵי
אִי־בִיכֶם: **ל** וְאַבְדֹתֶם בַּגּוֹלִים
וְאָכְלָה אֶתְכֶם אֶרֶץ אִי־בִיכֶם: **ל**
וְהַנְּשָׂאִים בָּכֶם יִמְקוּ בַּעֲוֹנָם
בָּאֶרֶץ אִי־בִיכֶם וְאֵף בַּעֲוֹנָת

קֶרֶב⁵⁸ אִסִּיפוֹתֵיכֶם⁵⁹: **ל** וְהִשְׁמַתִּי
אֲנִי אֶת הָאָרֶץ וְשִׁמְמוּ עָלֶיהָ
אִי־בִיכֶם שְׁיוֹשְׁבִים בָּהּ: **ל** וְאַתְּכֶם
אֶפְזֹר⁶⁰ בֵּין⁶¹ הָעַמִּים וְגִירֵתִי אַחֲרֵיכֶם
שְׁהוּרִים בַּחֶרֶב וְהִיתָה אֶרְצְכֶם שְׁמָמָה
וְעָרֵיכֶם תִּהְיֶינָה⁶² חֲרָבָה: **ל** אֲזִי
תִרְצָה [י"ג: תִּרְצָה] הָאָרֶץ אֶת שְׁמִיטוֹתֶיהָ⁶³
כָּל יָמִים⁶⁴ שְׁשִׁמְמָה⁶⁵ וְאַתֶּם בָּאָרֶץ
אִי־בִיכֶם אֲזִי תִשְׁמַט⁶⁶ הָאָרֶץ
וְתִרְצָה [י"ג: וְתִרְצָה] אֶת שְׁמִיטוֹתֶיהָ:
ל כָּל יָמִים שְׁשִׁמְמָה תִשְׁמַט אֶת
שְׁמָמָה בְּשִׁמִּיטוֹתֵיכֶם
כְּאִשֹּׁר⁶⁷ הֵייתֶם⁶⁸ יוֹשְׁבִים⁶⁹ עָלֶיהָ: **ל**
וְשִׁשְׁאָרוֹ⁷⁰ בְּכֶם וְהַכְּנַסְתִּי⁷¹ שְׁבָר⁷²
בְּלִבְכֶם בָּאֶרְצוֹת שֶׁל שׁוֹנְאִיהֶם⁷³ וְרִדְף
אֹתָם קוֹל עָלָה שְׁחֻזְבֹּט⁷⁴ וְנָסוּ
נֹס כְּאִשֹּׁר⁷⁵ מִפְּנֵי שְׁהוּרִים בַּחֶרֶב
וְנָפְלוּ וְאִין שְׁרוּדִף: **ל** וְכִשְׁלוּ
אִישׁ בְּאֶחָיו כְּאִשֹּׁר מִפְּנֵי שְׁהוּרִים בַּחֶרֶב
וְרִדְף אִין וְלֹא תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה לִפְנֵי
אִי־בִיכֶם: **ל** וְאַבְדֹתֶם בֵּין הָעַמִּים
וְכָלְתָה⁷⁶ אֶתְכֶם אֶרֶץ אִי־בִיכֶם: **ל**
וְשִׁשְׁאָרוֹ⁷⁷ בְּכֶם יִמְסוּ⁷⁸ בַּעֲוֹנָתָם
בָּאֶרְצוֹת שֶׁל שׁוֹנְאִיהֶם וְאֵף בַּעֲוֹנָת

קֶרֶב פְּנִישְׁתְּכֹן: **ל** וְאַצְדִּי
אֲנִי יֵת אֶרְעָא וְיִצְדֹן עָלָה
בְּעָלִי דְבְּבִיכֹן דִּיתְבִּין בָּהּ: **ל** וְיִתְכֹן
אֲבָדָר בִּינִי עֲמָמִיָּא וְאַגְרִי בְּתִרְיֹכֹן
דְּקִטְלִין בְּחֶרֶבָא וְתִהִי אֶרְעֲכֹן צְדִיָּא
וְקִרְוִיכֹן יִהְיוּן חֶרֶבָא: **ל** בְּכִין
תִּרְעִי [י"ג: תִּרְעִי] אֶרְעָא יֵת שְׁמִטָּהָא
כָּל יוֹמִין דְּצִדִּיאָת וְאַתֹּן בָּאֶרֶע
בְּעָלִי דְבְּבִיכֹן בְּכִין תִּשְׁמִיט אֶרְעָא
וְתִרְעִי [י"ג: וְתִרְעִי] יֵת שְׁמִטָּהָא:
ל כָּל יוֹמִין דְּצִדִּיאָת תִּשְׁמִיט יֵת
דְּלֹא שְׁמִטָּת בְּשִׁמִּיטִּיכֹן
כַּד הָוִיתֹן יִתְבִּין עָלָה: **ל**
וְדִישְׁתָּאֲרוֹן בְּכֹן וְאַעִיל תְּבָרָא
בְּלִבְהוֹן בָּאֶרְעָתָא דְּסִנְאִיהוֹן וְיִרְדּוּף
יִתְהוֹן קַל טֶרְפָּא דְּשִׁקִּיף וְיִעֲרִקוֹן
מִעֶרְק כַּד מִן קֳדָם דְּקִטְלִין בְּחֶרֶבָא
וְיִפְּלוֹן וְלִית דְּרִדְּפִי: **ל** וְיִתְקַלּוֹן
גְּבַר בְּאַחוּהִי כַּד מִן קֳדָם דְּקִטְלִין בְּחֶרֶבָא
וְיִרְדּוּף לִית וְלֹא תִהִי לָכֹן תְּקוּמָה קֳדָם
בְּעָלִי דְבְּבִיכֹן: **ל** וְיִתְיַבְּדוֹן בִּינִי עֲמָמִיָּא
וְתִגְמַר יִתְכֹן אֶרֶע בְּעָלִי דְבְּבִיכֹן: **ל**
וְדִישְׁתָּאֲרוֹן בְּכֹן יִתְמַסּוֹן בְּחוּבִיהוֹן
בָּאֶרְעָתָא דְּסִנְאִיכֹן וְאַף בְּחוּבִי

⁵⁸ ויקרא ב, א ועוד.

⁵⁹ בראשית ל, כג ועוד.

⁶⁰ ראה יונתן ירמיהו ג, יז; יואל ד, ב.

⁶¹ יונתן יחזקאל יט, ב; לו, כא; עובדיה א, ט; וראה זכריה ה, ט '[בִּינִי] הוא [בִּין] בלשון רבים, והוא תרגום 'בִּינוּת' – יחזקאל י, ב ו ז].

⁶² בראשית מט, כו ועוד.

⁶³ ראה דברים טו, א ועוד.

⁶⁴ בראשית ד, ג ועוד.

⁶⁵ ראה יונתן יחזקאל לה, טו.

⁶⁶ דברים טו, ג.

⁶⁷ בראשית יב, יא ועוד.

⁶⁸ שמות כב, כ ועוד.

⁶⁹ במדבר לג, נה ועוד.

⁷⁰ יונתן יחזקאל לו, לו.

⁷¹ מחברת הערוך לר"ש בן פרחון ערך 'בוא'; וראה רש"י סנהדרין פח: ד"ה שיף.

⁷² לעיל כד, כ.

⁷³ תרגום תהלים קו, מא.

⁷⁴ רש"י בראשית מא, ו; שמות יב, ז.

⁷⁵ בראשית מא, כא.

⁷⁶ ראה בראשית יח, כא; שמות יא, א; יונתן שמואל ב' כב, לח [והוא תרגום לשון 'חרם' ראה במדבר כא, ג ועוד].

⁷⁷ ראה יונתן ישעיהו לד, ג; מיכה א, ד.

⁷⁸ לעיל טז, כב.

אֲבֹתָם אֹתָם

יִמְקוּ: **מ** וְהִתְוֹדוּ אֶת־עֲוֹנָם וְאֶת־עֲוֹן
אֲבֹתָם בְּמַעַלְם אֲשֶׁר מַעְלוּ־בִי
וְאִף אֲשֶׁר־הִלְכוּ עִמִּי בְקָרִי: **מא**
אֶפְאֵנִי אֵלֶךְ עִמָּם בְּקָרִי וְהִבֵּאתִי
אֹתָם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם אוֹ־אֲזַן
יִכְנַע לִבָּבָם הָעָרֶל וְאֲזַן
יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם: **מב** וְזִכְרֹתִי
אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹבב וְאִף
אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאִף
אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר
וְהָאֶרֶץ אֲזָכֹר: **מג** וְהָאֶרֶץ
תִּתְעֹזֵב מֵהֶם וְתִרְצֶנָּה
אֶת־שִׁבְתֹּתֶיהָ בְּהִשְׁמָהּ מֵהֶם
וְהֵם יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם
יַעַן וּבְלָעַן

בְּמִשְׁפָּטֵי מֶאֶסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי גָּעִלָה
נִפְשָׁם: **מד** וְאֶפְיָס־זֹאת בְּהִיּוֹתָם
בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם לֹא־מֵאֲסָתִים
וְלֹא־גְעֻלָּתִים לְכָלֹתָם לְהַפִּיר
בְּרִיתִי אֹתָם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:
מה וְזִכְרֹתִי לָהֶם בְּרִית רִאשֻׁנִים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְעֵינִי הַגּוֹזִים לְהִיּוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהוָה: **מו** אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
וְהַתּוֹרָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינִי וּבֵין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי
בְּיַד־מֹשֶׁה: (פ) [רביעי (ששי)]

אֲבֹתָם הָרַעִים⁷⁹ שֶׁאֲחֻזִּים בִּידָם⁸⁰
יִמְסוּ: **מ** וְהִתְוֹדוּ אֶת עֲוֹנָתָם וְאֶת עֲוֹנֹת
אֲבֹתָם בְּשִׁקְרָם⁸¹ שֶׁשִּׁיקְרוּ בַּמַּאֲמָרִי
וְאִף שֶׁהִלְכוּ⁸² לִפְנֵי בָקוּשִׁי: **מא**
אִף אֲנִי אֵלֶךְ עִמָּם בָּקוּשִׁי וְהִכְנַסְתִּי
אוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם אוֹ אֲזַן
יִשְׁבֵּר⁸³ לִבָּם הַטִּיפֵשׁ⁸⁴ וְאֲזַן
יִרְצוּ [י"ג: יִרְצוּ] אֶת עֲוֹנָתָם: **מב** וְזִכְרוֹר אֲנִי⁸⁵
אֶת בְּרִיתִי שְׁעָם יַעֲקֹבב וְאִף
אֶת בְּרִיתִי שְׁעָם יִצְחָק וְאִף
אֶת בְּרִיתִי שְׁעָם אַבְרָהָם אֲנִי זָכוֹר
וְהָאֶרֶץ אֲנִי זָכוֹר: **מג** וְהָאֶרֶץ
תִּנְטֹשׁ⁸⁶ מֵהֶם וְתִרְצֶנָּה [י"ג: וְתִרְצֶנָּה]
אֶת שְׁמִיטוֹתֶיהָ בְּשִׁשְׁמָמָהּ מֵהֶם
וְהֵם יִרְצוּ [י"ג: יִרְצוּ] אֶת עֲוֹנָתָם
קַלְלוֹת⁸⁷ חִלָּף⁸⁸ בְּרוּכוֹת⁸⁹ אֲבִיא⁹⁰ עֲלֵיהֶם
שְׂבָדֵינִי מֵאֲסוּ וְאֶת חוֹקוֹתֵי רַחֲמֶקָה
נִפְשָׁם: **מד** וְאִף אֵד⁹¹ זֹאת בְּהִיּוֹתָם
בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם לֹא נִשְׁתָּתִים
וְלֹא אֶרְחִיקֵם לְכָלֹתָם לְשִׁנּוֹת
בְּרִיתִי עִמָּם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹקֵם:
מה וְזִכְרוֹר אֲנִי לָהֶם בְּרִית רִאשֻׁנִים
שֶׁהוֹצֵאתִי אוֹתָם מִהָאֶרֶץ שֶׁל מִצְרַיִם
לְעֵינִי הַעֲמִים לְהִיּוֹת לָהֶם לֵאלֹלֶךְ
אֲנִי ה': **מו** אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַדִּינִים
וְהַתּוֹרֹת שֶׁנָּתַן ה' בֵּין מֵאֲמָרוֹ וּבֵין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי
בִּיד שֶׁל מֹשֶׁה: (פ) [רביעי (ששי)]

אֲבָהָתָהוֹן בִּישִׁיָא דְאַחִידִין בְּיָדָהוֹן
יִתְמָסוּ: **מ** וְיִוְדוּן יֵת חוֹבִיָהוֹן וְיֵת חוֹבִי
אֲבָהָתָהוֹן בְּשִׁקְרָהוֹן דְּשִׁקְרוּ בְּמִימָרִי
וְאִף דְּהִלְכוּ קִדְמִי בְּקִשְׁיוֹ: **מא**
אִף אֲנָא אֶהֱד עִמָּהוֹן בְּקִשְׁיוֹ וְאֶעִיל
יִתְהוֹן בְּאֶרַע בְּעֵלִי דְבְבִיָהוֹן אוֹ בְּכִין
יִתְבַּר לְבָהוֹן טַפְשָׂא וּבְכִין
יִרְעוּן [י"ג: יִרְעוּן] יֵת חוֹבִיָהוֹן: **מב** וְדִכְרָנָא
יֵת קִימִי דְעָם יַעֲקֹבב וְאִף
יֵת קִימִי דְעָם יִצְחָק וְאִף
יֵת קִימִי דְעָם אַבְרָהָם אֲנָא דְכִיר
וְאֶרְעָא אֲנָא דְכִיר: **מג** וְאֶרְעָא
תִּתְרַטִּישׁ מִנְהוֹן וְתִרְעִי [י"ג: וְתִרְעִי]
יֵת שְׁמִטָהָ בְּדַעְדִּיָאָת מִנְהוֹן
וְאֲנֹן יִרְעוּן [י"ג: יִרְעוּן] יֵת חוֹבִיָהוֹן
לְוִטִין חִלָּף בְּרִכּוֹן אִימִי עֲלִיָהוֹן
דְּבִדְיָנִי קִצּוֹ וְיֵת קִימִי רַחֲמִיקָת
נִפְשָׁהוֹן: **מד** וְאִף בְּרָם דָּא בְּמִהוּיָהוֹן
בְּאֶרַע בְּעֵלִי דְבְבִיָהוֹן לֹא אֶרְטוֹשְׁנוֹן
וְלֹא אֶרְחִיקְנוֹן לְשִׁיִּצְיֹתָהוֹן לְאַשְׁנָאָה
קִימִי עִמָּהוֹן אֲרִי אֲנָא יי אֱלֹהֵהוֹן:
מה וְדִכְרָנָא לְהוֹן קִים קִדְמָאִי
דְאַפִּיקִית יִתְהוֹן מֵאֶרְעָא דְמִצְרַיִם
לְעֵינִי עִמְמִיָא לְמִהוּיָ לְהוֹן לְאַלֵּה
אֲנָא יי: **מו** אֲלִין קִימִיָא וְדִינִיָא
וְאוֹרִיתָא דִּיהִב יי בֵּין מִימְרִיָהּ וּבֵין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְסִינַי
בִּידָא דְמֹשֶׁה: (פ) [רביעי (ששי)]

⁷⁹ דברים ז, טז.

⁸⁰ בראשית מג, טו ועוד.

⁸¹ ראה לעיל ה, כב ועוד (וראה יונתן ירמיהו כג, לב – ושם הוא לשון רבים).

⁸² תרגום איכה ה, יח.

⁸³ לעיל ו, כא; טו, יב.

⁸⁴ ראה רש"י במדבר יב, יא; תענית ז, ד"ה שמוסיפין.

⁸⁵ 'וְדִכְרָנָא' – 'וְדִכְרִי אֲנָא' [דְכִיר – זָכוֹר; תרגום תהלים קג, יד].

⁸⁶ ראה שמות כג, יא; יונתן שופטים ו, יג ועוד.

⁸⁷ ראה בראשית כז, יב ועוד.

⁸⁸ במדבר יח, כא לא.

⁸⁹ ראה בראשית מט, כה (תרגום תהלים כא, ז; פד, ז).

⁹⁰ שמות יא, א.

⁹¹ בראשית ז, כג ועוד [ויש מפרשים 'בְּרָם' כאן משמעותו 'גם', כמו שמצינו בתרגום המכונה 'יונתן' בראשית ז, ג ועוד]